

MIEJSKA KOMISJA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA W GLIWICACH

BRM.062.630.2024

Gliwice, 03.03.2025

Opinia nr 2 / 2025 z dnia 03.03.2025 r.

na podstawie art. 17 pkt 2.4 lit. a, Ustawy z dnia 9 października 2015 r.
o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777)

Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Gliwicach w sprawie projektu
Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gliwice na lata 2025 – 2035.

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 231 30 41
Fax +48 32 231 27 25
boi@um.gliwice.pl
www.gliwice.eu

Godziny pracy Urzędu
Miejskiego:
poniedziałek - środa:
8:00 - 16:00;
czwartek: 8:00 - 17:00;
piątek: 8:00 - 15:00

Wydział Planowania Przestrzennego

ul. Jasna 31A
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 338 65 02
Fax +48 32 338 65 03
pp@um.gliwice.pl

Komisja opiniuje projekt Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Gliwice na lata 2025 – 2035 **pozytywnie**, doceniając zarówno znaczenie projektu dla rozwoju miasta Gliwice i jakości życia jego mieszkańców, jak i nakład pracy nad projektem, w tym działań partycypacyjnych. Przedstawiony projekt spełnia wymogi formalne i merytoryczne ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Jednocześnie komisja wnosi następujące zalecenia/uwagi do tekstu GPR:

■ Część 1. *Diagnoza pogłębiona:*

- w wymiarze problemów środowiskowych (tab. 1 *Kluczowe wskaźniki analizy*) nie wzięto pod uwagę wskaźników związanych z występowaniem zieleni osiedlowej czy ogródków działkowych lub jeżeli wzięto pod uwagę, to nie zostało to zapisane;
- w wymiarze problemów środowiskowych (tab. 1 *Kluczowe wskaźniki analizy*) wzięto pod uwagę tylko udział terenów zdegradowanych przemysłowych, pomijając inne tereny zdegradowane tj. tereny pokolejowe, powojkowe itp. lub jeżeli wzięto pod uwagę, to nie zostało to zapisane;
- w wymiarze problemów przestrzenno-funkcjonalnych (tab. 1 *Kluczowe wskaźniki analizy*) nie wzięto pod uwagę jakości przestrzeni publicznych (placów, ulic) tworzących centra lokalne oraz dostępu do usług innych niż edukacyjne;
- w rozdz. 1.1.3. *Diagnoza i charakterystyka obszaru rewitalizacji*, zaleca się czytelniejsze i bardziej jednoznaczne opisanie metody wyłonienia granic siedmiu podobszarów rewitalizacji.

■ Część 2. *Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy oraz powiązania z dokumentami UE, kraju i regionu:*

- zaleca się uwzględnienie *Planu Adaptacji Miasta Gliwice do zmian klimatu do roku 2030*, uchwalonego w 2019 r., który jest kluczowym dokumentem wskazującym kierunki działań adaptujących przestrzeń miejskie do zmian klimatu.

■ Część 3. *Wizja rewitalizacji w ujęciu podobszarów rewitalizacji:*

- zaleca się wprowadzenie wizji horyzontalnej obejmującej wyzwania cywilizacyjne, kluczowe dla wszystkich podobszarów rewitalizacji, w tym: wszystkie obszary zdegradowane powinny spełniać zasady miasta 15 min., podobnie jak rozwijać błękitno-zieloną infrastrukturę i wdrażać projektowanie

uniwersalne, krystalizować centra lokalne - miejsca spotkań. Przy takim założeniu wizje dla konkretnych podobszarów rewitalizacji powinny odnosić się tylko do tych wyzwań, które wynikają z uwarunkowań lokalnych;

- w wizjach rewitalizacji brakuje zaakcentowania dążenia do wzmocnienia odporności obszarów zdegradowanych, w odniesieniu do zmian klimatu i wynikających z niego zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców (w odniesieniu do zapisów dokumentu MPA).

▪ *Część 4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań:*

- zaleca się uzupełnienie w celu rewitalizacji C4, kierunku działania K20 o zapis dotyczący wdrażania zielonej infrastruktury i rozwiązań opartych na kapitale przyrodniczym – NbS oraz odniesienia do roli terenów zieleni w podnoszeniu odporności przestrzeni miejskich na zmiany klimatu. Kierunek ten powinien brzmieć: „Działania na rzecz podnoszenia jakości zieleni, rozwoju terenów zieleni, wdrażania zielonej infrastruktury i rozwiązań opartych na kapitale przyrodniczym (Nature-based Solutions) oraz wzmacniania odporności rewitalizowanych przestrzeni”; Nazwa jest długa, ale wprowadzenie osobnego kierunku rewitalizacji skutkowałoby większymi zmianami w projekcie GPR;
- zaleca się uzupełnienie w celu rewitalizacji C1, kierunku działania K4 o zapis dotyczący wprowadzania systemu powiązań ścieżek pieszych i rowerowych. Kierunek ten powinien brzmieć: „Poprawa systemu powiązań komunikacyjnych, w tym ścieżek pieszych i rowerowych, ułatwiająca dostęp mieszkańców do usług i udogodnień w różnych częściach miasta”;
- zaleca się dodanie w celu rewitalizacji C2, nowego kierunku działania dotyczącego tworzenia lub/i wzmacniania centrów lokalnych dzielnic.

▪ *Część 5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym” i część 14.1. Załącznik nr 1. Opis podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych”:*

- zaleca się uwzględnienie w nazwie i opisie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 8, inkluzywnego podejścia do potrzeb jak najszerszej rozumianych, wysoko wrażliwych grup społecznych, w tym: dzieci, młodzieży i osób starszych. Nazwa tego przedsięwzięcia powinna brzmieć: „Wspólny szlak wsparcia – utworzenie punktów informacyjnych o dostępnych usługach socjalnych, zdrowotnych i kulturalnych dla mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnościami”, a w zakresie realizowanych działań: „wsparcie Mobilnego asystenta, którego kluczową rolą jest nie tylko pomoc w organizacji świadczeń ale także zapewnienie bezpośredniego kontaktu z drugim człowiekiem, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i bycia wysłuchanym co ma szczególne znaczenie dla dzieci, młodzieży, osób starszych i samotnych.”;
- zaleca się uspojnienie i doszczegółowienie nazwy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 37 (w odniesieniu do nazwy przedsięwzięcia nr 23). Nazwa przedsięwzięcia nr. 37 powinna brzmieć: „Wykonanie windy w siedzibie Teatru Miejskiego w Gliwicach, umożliwiającej udostępnienie widzom z niepełnosprawnością ruchową sali kameralnej oraz balkonu widowni na dużej sali (zlokalizowanych na I piętrze)”;
- zaleca się uwzględnienie w zakresie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 24 zapisu o wprowadzeniu zieleni przyulicznej.

▪ Uwagi ogólne:

- konieczne jest podanie członków zespołu autorskiego, który opracował projekt GPR;
- warto określić w tekście dokumentu, w jakim stopniu aktualny projekt GPR kontynuuje poprzedni Gliwicki Program Rewitalizacji do roku 2023;
- zbyt precyzyjne oszacowanie kosztów przedsięwzięć rewitalizacyjnych może nie uwzględniać przyszłych zmian cen i nowych uwarunkowań;
- zauważa się, że powszechnym problemem wpływającym na obiektywizm problemów zgłaszanych przez mieszkańców obszarów rewitalizacji, a w konsekwencji propozycji ich rozwiązań w poszczególnych podobszarach, jest niska liczba partycypujących w warsztatach - między 11 a 25, oraz biorących udział w ankietach - między 1 a 65;
- zapisy projektu odnoszą się do dokumentów, które wkrótce stracą ważność, co może wpłynąć nie tylko na potrzebę jego, częstszej niż założono, aktualizacji, ale także na opóźnienie realizacji proponowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Przyczynią się do tego również wymagania znowelizowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym bądź jej kolejne modyfikacje,
- dokument nie odnosi się do problemu rozwoju komunikacji szynowej (nie koniecznie tramwajowej),
- zaleca się przeprowadzenie konkursów urbanistyczno-architektonicznych na opracowanie masterplanów i/lub koncepcji zagospodarowania dla podobszarów rewitalizacji, co może mieć korzystny wpływ na optymalizację przyjętych rozwiązań i ich różnorodność.

Komisja głosowała:

za – 3 głosy, przeciw – 0 głosów, wstrzymujących się – 0 głosów

Przewodnicząca
MKUA w Gliwicach

Alina Pancewicz